

Turkiet 30/5 – 13/6 2002

Rapport från resan till Turkiet 30/5 –13/6 2002 med Järvafältets Ornitologiska Klubb.

DELTAGARE

Torbjörn Andersson, Bro

Angelica Aronsson, Ekerö

Kjell Bergman, UpplandsVäsby

Mikael Frost, Sollentuna

Stig Holmstedt, Bromma (reseledare och rapport-författare)

Tommy Löfgren, Älvkarleby

Greg McIvor, Skanör

Kurt Johansson, Riad, Saudiarabien

Kjell Yngerskog, Sollentuna

ÖVERSIKTLIGT RESEPROGRAM

Torsdagen den 30 maj. Avfärd från Arlanda kl 07.40 (fr Köpenhamn 08.50) . Framme i Ankara kl 15.05. Uttag av hyrbilar. Färd till Soguksu NP. Kvällsskådning. Övernattning på hotell Cam.

Fredagen den 31 maj. Morgon och förmiddag i i Soguksu NP med omgivningar. På eftermiddagen förflyttning till Kulu-sjön . Kvällsskådning. Övernattning på hotell Atay i staden Kulu.

Lördagen den 1 juni. Morgon- och förmiddagsskådning vid Kulu-sjön. Därefter förflyttning, via stopp vid bl a Tuz-sjön och Nigde-sjön till Cucurbag invid Demirkazik i Taurusbergen. Kort kvällsskådning. Övernattning på Safak pension, Cucurbag.

Söndagen den 2 juni. Skådning kring Demirkazik ca kl 8-14. Därefter förflyttning till Tasucu vid Göksu-deltat vid Medelhavet. Övernattning på hotell Fatih.

Måndagen den 3 juni. Skådning i Göksu-deltat hela dagen. Övernattning på hotell Fatih

Tisdagen den 4 juni. Tidig morgontur till Akgöl i Göksu-deltat. Därefter skådning vid byn Demircili ett stycke upp i bergen. På eftermiddagen lång förflyttning till Gaziantep. Kvällsskådning i dalen ovanför Durnalik väster om Gaziantep. Övernattning på hotell Katan i Gaziantep.

Onsdagen den 5 juni. Morgon- och förmiddagsskådning vid Durnalik. På eftermiddagen till Birecik. Kvällsskådning i och kring Birecik. Övernattning på motell Merkalam.

Torsdagen den 6 juni. Skådning hela dagen kring Birecik och Halfeti, norr om Birecik. Övernattning på motell Merkalam.

Fredagen den 7 juni. Skådning hela dagen kring Birecik med bl a en eftermiddagsutflykt ned till Syriska gränsen. Övernattning på motell Merkalam.

Lördagen den 8 juni. Morgonskådning vid Birecik. Förflyttning till Nemrut Dagi. Kvällsskådning. Övernattning på hotell Euphrat.

Söndagen den 9 juni. Heldagsskådning på och kring Nemrutberget. Övernattning på hotell Euphrat.

Måndagen den 10 juni. Heldagsförflyttning till Sultan-träskan. Övernattning på Sultan pension i byn Ovactsifligi.

Tisdagen den 11 juni. Hela dagen vid Sultan-träskan. Övernattning på Sultan pension.

Onsdagen den 12 juni. Förmiddagsskådning vid Demirkazik. Därefter förflyttning via Kappadokien till Seyfö-sjön för kort kvällsskådning. Övernattning på Grand Hotell Terme i Kirsehir.

Torsdagen den 13 juni. Förflyttning till Ankara flygplats varifrån vårt plan avgick kl 15.55. Ankomst till Arlanda kl 21.45 och till Kastrup kl 21.35.

DAGBOK

Det är den 31 maj. Solen har börjat värma nordsluttningarna av Soguksu nationalpark och snart höjer sig stora rovfågelsiluetter mot den blå himlen. Redan den första fågeln är en grågäms och den följs snabbt av flera - inom kort räknar vi minst åtta av dessa flygande lagårdsdörrar, flera på närhåll. Ungefär lika många smutsgäms kommer in som sparvar i tranedansen och ett ivrigt spanande ger också en gåsgäms, några stäppvråkar, en bivråk - förmodligen fortfarande på nordsträck- samt en pilgrimsfalk och en svart stork. "Där är två grågäms till" säger någon om två väldiga rovfåglar som seglar bort ca 500 meter åt öster. Men är de inte lite väl slanka för det? " Det är lammgäms" ropar Greg samtidigt som fåglarna vrider sig makligt i luften och vi får se dem fint från sidan. Långa kilformade stjärtar, silverskimrande översidor, gulochra undersidor och huvud- ja, vi ser t o m skäggtömmarna vid näbbroten! Lammgäms skall visserligen finnas i området enligt böckerna, men nämns inte i några exkursionsrapporter som jag har läst och landskapet passar inte riktigt. Mjuka skog- och gräsklädda kullar med viss bebyggelse här och var och med en motorväg som ringlar sig söderut uppför en kulle i fonden. På långt håll åt sydost anar vi dock några stora branta och kala stup och det är kanske därifrån gämsarna kommer? Hur som helst- här är de i alla fall, två individer av den för de flesta kanske högst prioriterade arten. De är också snälla mot oss- visar sig ofta uppför och nära, lågt strykande över kullarna, i säkert en halvtimme.

Händelsen inträffade redan den första verkliga exkursionsdagen. Och platsen var som nämnts Soguksu nationalpark, ett bergigt och i huvudsak tallbevuxet område, ca 10 mil nordost om Ankara. Dagen innan hade vi anlänt till Ankara, tagit ut våra bilar, transporterat oss till parken, tagit in på hotell Cam och gjort en rekognosceringstur. Enligt JOK-tradition inträffade det några smärre malörer inledningsvis. Det började med att vi erbjöds en minibuss – en Hyundai Super (!) - som var alldeles för trång, motorsvag och illa konstruerad med avseende på säkerheten längst fram i fordonet. Något annat lämpligt fordon fanns dock inte att tillgå så efter diverse micklande med säten m m var det bara att ge sig iväg i Supern och en Ford Focus. Det kom dock att visa sig att båda bilarna skulle tjäna oss väl under de följande 14 dagarna och nästan 400 milen. Malör nummer två- men också denna av det lilla slaget- inträffade då vi efter incheckningen på hotellet på sena eftermiddagen och kvällen försökte ta oss runt på rundslungan i parken. Någonstans (som vi inte lyckades reda ut ens i dagsljus påföljande dag) hamnade vi dock fel på en allt sämre väg genom allt mindre och mer primitiva byar där bara några enstaka ljus var tända men där minareterna ändå strävade mot natthimlen. Till slut var vi tvungna att vända för att leta oss tillbaka samma väg vi kommit. Av fågel blev det inte så mycket under rekognosceringsturen, men vi såg en rad arter av mer mellaneuropeisk hemvist som vi senare, utanför Soguksu, inte skulle återse alls eller bara tillfälligt under resan. Det var t ex *större hackspett, trädpiplärka, gärdsmyg, rödhake, taltrast, gransångare och gulhämpling*.

Förutom den inledningsvis nämnda rovfågelcirkusen bjöd den andra dagen, den 31 maj, bland annat på en *dvärgörn* lite senare på dagen samt två *Krippers nötväckor*. De sistnämnda tillhörde resans målarter och vållade stora ovationer. Vi såg också ett ytterligare antal arter med i huvudsak mellaneuropeisk utbredning - *forsärla, dubbeltrast, svarthakad buskskvätta, blåmes, stjärtnes, vanlig nötväcka, trädgårdsträdskrypare, stenknäck* och *mindre korsnäbb*. De första *svarthuvade sparvarna upptäcktes* liksom en hastigt förbiflygande *masktörnskata*.

Innan vi ställde kosan söderut provianterade vi i den närliggande staden med det tungvrickande namnet Kizilkahamam samt gjorde en kort avstickare längs en väg som åt nordost ringlade sig upp förbi en stor damm. Under provianteringen drog både *grågam* och *svart stork* över staden och turen i nordost gav ytterligare sammanlagt fem *svarta storkar*, en *pilgrimsfalk*, en *rostand* (vid dammen) samt *blåtrast, rostgumpsvala* och *ortolansparv*.

Tidig eftermiddag drog vi söderut igen mot Ankara, vidare på den tomma, ibland 8-fältiga (!) ringmotorvägen runt staden och sedan söderut mot vår övernattningsplats, den lilla staden Kulu, ca 10 mil söder om Ankara. Runt Ankara frapperades vi av den stora mängden spökstäder- halvt färdigbyggda husgrupper, till synes planlöst utslängda på framför allt kullarna i jordbrukslandskapet. Det måste ha rört sig om motsvarande många tiotusen lägenheter och någon förklaring till fenomenet har jag inte lyckats få ens efter resan.

I Kulu tog vi in på det billiga, men fullt acceptabla Hotell Atay, rekommenderat av en turkisk ornitolog som jag fått kontakt med på Internet. Både vid bensinstationen och på den restaurang där vi åt vår middag fick vi kontakt med svensk-språkiga turkar, i det senare fallet två barn i tioårsåldern som bott i Vällingby och Rinkeby. Jag har senare, hemma i Sverige, fått veta att ” säkert hälften ” av turkarna i Rinkeby kommer från just Kulu.

Huvudsyftet med vårt besök i Kulu var att besöka Kulu-sjön, en fågelrik stäppsjo några kilometer öster om staden. Vi gjorde därför på kvällen en två timmar lång tur ner till dess västra sida och södra ände. Sjön har tidigare rankats som en av Turkiets bästa fågelsjöar, men har under senare år omgetts av en del illavarslande rykten om bl a vallbyggnader. Vi konstaterade att en kort vägbank hade fullbordat den tidigare nästan fullständiga avsnörningen av sjöns södra del

som alltid har innehållit sötvatten. Vilka effekter detta fått eller kommer att få på fågelfaunan är oklart – om man jämför med äldre uppgifter fanns det sannolikt fler fåglar för t ex 10 år sedan, men även nu var fågelmängden bedövande. Dominerande var tusentals *flamingos* samt vita sjök av *skratmåsar*, *svarthuvade måsar*, *långnäbbade måsar* och *sandtärnor*, säkert hundratals par av vardera av dessa arter. På västra sidan noterades bl a en *bronsibis*, ca 10 *grågäss*, en *bläsgås*, 4-5 *gravänder*, ca 20 *roständer*, två *snatteänder*, två *marmoränder*, en *strandkata*, 15-20 *styltlöpare*, massor av *skärfläckor*, ca 20 *rödvingade vadaresvalor*, två *svartbenta strandpipare*, fyra *tofsvipor*, ca 10 *småsnäppor*, några *rödbenor* samt två *brushanar*. Sötvattensjön i söder hyste ca 20 *kopparänder* men också sex *skedänder*, 15-20 *brunänder*, sex *rödhuvade dykänder*, fem *svarthalsade doppingar* samt en *smådopping*. Två *svarttärnor* och en *vitvingad tärna* sträckte förbi och *vattenrall*, *rörhöna* och *trastsångare* hördes från de ganska små vassarna. Runt sjön var *dvärglärka* och *isabellastenskvätta* karaktärsarter och här syntes också två *rödfalkar*, en *lärkfalk*, 4-5 *vaktlar* och en *fältpiplärka*.

1/6. Hotellet i Kulu hade ett enda fel och det uppdagades i den tidiga morgonen- det låg direkt bredvid en av stadens moskéer och vi fick på ett mycket handgripligt sätt lära oss att första böneutropet redan är kl 04.15, en timme före planerad uppstigning för vår del. Exkurerandet inleddes vid Kulu-sjöns nordöstra hörn där vi vandrade omkring i stort sett hela förmiddagen. Både vädret och fågellivet var fantastiskt- skära flamingos och vit måsfågel utgjorde fond till en massa andra begivenheter- förutom de arter vi sett dagen innan (men nu oftast i ännu större antal) också sex *skedstorkar*, ett 10-tal *större strandpipare*, sex *sporrvipor*, en *kärnsnäppa*, tre *spovsnäppor* och ett 20-tal *gulftotade trutar*. Dessutom- och därtill fullständigt oväntat – upptäcktes en varmt rödbrun vadare i luften mitt i en svärm av svarthuvade måsar. Vadaren, liksom måsarna, damp snart ned på vattnet- det var en *brednäbbad simsnäppa*, hona. Enligt litteraturen skall den aldrig synas i dessa delar av världen – den flyttar längs Atlant-kusten. Genom att svepa med tubarna en liten smula från simsnäppan hittade vi också två *svartbukiga flyghöns* på stranden. Vid vandringen tillbaka kompletterades artlistan med en *tjockfot*. En liten besvikelse var dock att någon ökenpipare inte stod att finna trots intensivt letande.

Med viss saknad lämnade vi Kulu-sjön och fortsatte färden söderut. Resans första *minervauggla* noterades sittande på en stolpe i utkanten av Kulu och vid stranden av den jättelika salta Tuz-sjön skymtade en koloni *rödvingade vadaresvalor* från bilarna. En bit längre bort, vid en av många breda lerstränder, gjorde vi ytterligare ett försök att hitta ökenpipare. Här fanns dock bara ett stort antal, 20-30, *svartbenta strandpipare* samt två *roständer*. Längs de höga bergväggarna flög en del rovfåglar – tre *smutsgamar*, några *örnvråkar* samt en nordsträckande *bivråk*. Något tiotal mil ytterligare åt söder såg vi två exemplar av resans första och - som det senare skulle visa sig - enda *brunglador*.

I ett stäppartad område sju kilometer söder om Bor konstaterade en av deltagarna att hans blåskapacitet sannolikt inte skulle räcka ända fram till nästa inplanerade stopp. Rast således ! Just när vi åter skulle äntra bilarna tyckte sig Tommy se en pipare flyga över vägen. Detta var ju högintrassant med hänsyn till biotopens karaktär och efter en stunds spanande upptäcktes först en, sedan flera pipare på marken. De var *ökenpipare* hela bunten - minst 37 stycken - hanar, honor samt fåglar i vinterdräkt ! Vilken revansch för dagens tidigare missar ! Mannen med blåsan vann naturligtvis dagens popularitetspris.

Alldeles söder om Nigde stannade vi vid den sjöartade utvidgning av floden som under senare år upptäckts som en liten trevlig våtmarkslokal. Bland annat har krushuvad pelikan - numera en dunderraritet på gränsen till utrotning - hittats där de tre senaste åren. Och mycket riktigt – även i år låg här två riktiga pösmunkar till *krushuvade* på sjön ! Vidare syntes bl a 5-10 *svarthalsade*

doppingar, några *smådoppingar*, över 50 *skäggdoppingar*, två *dvärgrördromar*, några *rallhägrar*, 15-20 *silkeshägrar*, 5-6 *gråhägrar*, tre *purpurhägrar*, ett 20-tal *brunänder*, två *röd huvade dykänder*, ca 20 *sothöns*, några *skrattmåsar* samt minst ett 50-tal *skäggtärnor*. Flera *trastsångare* skärade från vassarna och på omgivande torra marker var *dvärglärkor* vanliga.

Kosan ställdes nu upp mot Taurus-bergen. Landskapet var bedövande skönt, men samma kunde tyvärr inte sägas om vädret. Mörka moln tornade upp sig och när vi kom fram till den förbokade och mycket trevliga Safak pension regnade det en smula. Detta hindrade dock inte två av resans hårdingar att göra en kortare rek-tur längs stigen bortom bergsklätrarcentrat. Trots vädret och den sena tidpunkten på dagen hängde forfarande en *kungsörn* uppe bland de molnhöljda bergkammarna, men mycket annat än den och en *medelhavsstenskvätta* kunde inte beskådas i den tilltagande skymningen. Middagen – stekt forell - smakade utmärkt utom för Kurt som högljutt beklagade sig över förekomsten av ben i fisken. Brosk-fiskar rekommenderas honom i fortsättningen ! Efter middagen konserterade en *dvärguv* fint bakom hotellet.

2/6. Dags för en av resans höjdpunkter - vandringen upp till snöhönsen ! Eftersom färden anses vara ansträngande och ta uppemot två timmar och då snöhönsen sägs spela som bäst i soluppgången hade vi satt väckarklockorna på kl 3. Störtregn ! Tillbaka i bädden igen och ny uppstigning kl 6. Regnet hade nu upphört och vi beslutade 1. att göra en kortare tur längs stigen uppför slutningen bakom bergsklätrarcentrat samt 2. att avboka de följande två nätterna och istället boka in oss igen för två nätter i slutet av resan när vädret förhoppningsvis stabiliserats. (Det hade varit ostadigt sedan vi inledde vår resa.) Ungefär kl 8 kom vi iväg uppför stigen i det nu soliga vädret. Arterna börjande trilla in som på ett pärlband- *klippsparv*, *svarthakad buskskvätta*, *trädlärka*, *vanlig stenskvätta*, *berglärka*, *snöfink*, *stentrast*, *stensparv*, *alpkråka*, *alpkaja*, *Finschstenskvätta*. En grann flock om 20 *rosenstarar* svepte förbi. Så småningom delade sig stigen och vi valde en gyllene kompromiss - fortsatte mittemellan genom terrängen. Vandringen började bli ansträngande, men i det fina vädret och med de många fåglarna fortsatte vi av bara farten. Inspirationen ökade ännu mer när Micke upptäckte en stor falk som kom dragande rätt över våra huvuden - det var en klockren *tatarfalk* som villigt lät sig beskådas en god stund på hyfsat håll innan den skruvade sig bort i fjärran. Tatarfalkens uppträdande vållade tydligen en viss hysteri för när en större Aquila-örn strax därefter kom glidande emot oss blev den omgående av någon bestämd till kejsarörn. Efter viss besinning konstaterade vi *kungsörn*, dock med en dräkt som visade vissa likheter med en kejsarörns. Kl 11 - efter tre timmars vandring - stod vi så, utan att egentligen ha planerat det, uppe på den i skådarkretsar så berömda höjdplatån. De mest skarpörade tyckte sig ganska omgående höra några karakteristiska spov-visslingar, alltså *kaspiska snöhöns*. Allteftersom vi närmade oss de branta väggarna i söder började fler och fler höra lätena. ”Måste vara uppe i gryningen” – pyttssann ! Under vårt framskridande konstaterade vi *snöfinkar* i goda antal och ganska snart hittade vi också *vattenpiplärka* och några fina *stentrastar*. Sedan kom ytterligare en av exkursionen höjdare - en synnerligen vacker *bergsökenfink* – och den ågnades självfallet vederbörlig uppmärksamhet.

Eftersom en viss andel av exkursionsdeltagarna anser att lunch-ätning (och annan ätning) är huvudsyftet med att resa utomlands slog vi oss ned bakom en ringformad mur för lekamlig spis. För den andliga spisen svarade snöhönsen som inte alls förtröttades i sitt ropande trots att klockan nu närmade sig high noon. Plötslig utbröt ett våldsamt oväsen nerifrån grytan som utgör topp-partiet av den djupa ravin som mynnar norr om bergsklätrarcentrat. Det lät ungefär som ett mellanting mellan en gökhonas bubblande och spillkråkans kry-kry-kry-läte. Strax därpå varseblev vi upphovet- två *kaspiska snöhöns* kom flygande från ravinen och landade på en gräsklädd sluttning halvhögt ovanför oss men i vacker siluett mot himlen. Det var bara att ta in dem i tuberna där de smög uppåt med tuppen i täten. Ungefär samtidigt såg Tommy, som stod en

bit från oss, ytterligare en *snöhöna* och därtill ännu en *bergsökenfink*. Efter snöhöne-shoven gav sig några av oss nedmot ravinen och hittade där ganska lätt en annan målart - en sjungande *svartkronad järnsparv*. Och då minsann blev det fart på det lunch-ätande sällskapet. Bröd, oliver och tomater yrde i luften när horden kom sättande. Så småningom fick alla se den rara järnsparven och Greg hängde i hastigheten också in en *ringtrasthane*.

Summa summarum - redan klockan ett, efter bara fem timmars skådande på blanka förmiddagen, hade de flesta av målarterna på hög höjd observerats, och eftersom dessutom Kjell B, som avstått från bestigningen, väntade så fann vi det för gott att anträda nedstigningen. Den gick i sk individuellt tempo - att notera är att en av resans yngre deltagare klart ledde loppet från start till mål men att densamme också hårt drabbades av träningsverk påföljande dagar. Se ungdomen nuförtiden....

Väl nedkomna möttes vi av en mycket nöjd Kjell som bl a hade haft *murkrypare*, *klippsvala* och *blåtrast* i nederdelen av den stora ravin vi beskådat från ovasidan. Snabb transport dit således. Det dröjde inte många minuter förrän en hane av *murkrypare* - denna fågel i fjärilskepnad - kom svepande och landade på en bergvägg inte alltför högt upp. Det blev naturligtvis lysande observationer. Sedan spädde vi på med Kjells *blåtrastar* och *klippsvalar* innan vi stötte några små tättingar som gått ned i bäcken på ravinens botten för att dricka. Det var de efterlängttade *rödpannade gulhämplingarna*. De försvann ur ravinen, men kunde efter lite letade återfinnas på slutningen utanför ravinens mynning. Nu hade alla målarter utom alpjärnsparv och lammgam hittats, men eftersom den förstnämnde lätt kan uppletas på flera håll i Europa och den andre avnjutits med råge i Soguksu fann vi det lämpligt att anträda färden mot kusten. Samtidigt växte det fram ett beslut att så småningom avboka rummen på Safaks pension nästa vecka - ingen kände riktigt för att så snart efteråt göra om den onekligen mycket ansträngande bestigningen, trots att den nog får ses som en av resans absoluta höjdpunkter, i dubbel bemärkelse.

Vägen genom dalen söderut förbi Camardi var svindlande vacker och inte alls så dålig som tidigare reseberättelser förtäljt. Troligen har den byggts om relativt nyligen.. Landskapet var som klippt och skuret för mäktiga rovfågelsiluetter över bergskammarna, men det enda vi hittade var resans första *ormörn*. Grabbarna i lilla bilen hittade också resans första *asiatiska kalanderlärkor* eller ”askallar” som arten numera döpts till hemma sedan en individ tillbringat vintern på Landsort för några år sedan.

Det hade redan börjat skymma när vi anlände till dagens etappmål- den lilla staden Tasucu vid Medelhavets strand. Här tog vi in på utmärkta och billiga hotell Fatih, känt från många reseberättelser nedtecknade av skådare. SkOFs dekal satt f ö klistrad på dörren. Det skulle nu raggas frukost- och lunchmat, men eftersom butikerna nära hotellet var synnerligen små och brödet i huvudsak slut blev en av de normalt mer blida deltagarna så förgrymmad att han hotade att utebli från morgondagens övningar. Inför detta formidabla hot ångrade sig den goda staden Tasucu och vips så trollade den fram en butik som hade både bröd och andra förnödenheter. Kvällen avslutades gemytligt med en mycket god middag på en restaurang i hamnen.

3/6. Vi letade oss ned på krångliga vägar förbi den gigantiska massa-fabriken och genom det stora sommarhusområdet till den sandiga vägen som går nedför halvön väster om sjön Akgöl (betyder visst ”stora sjön”) i Göksu-deltat. Tydligt var vi inte tillräckligt tidiga för några *ropande svarta frankoliner* hördes inte. Däremot sågs ett exemplar av några lyckliga och på återvägen ytterligare ett av några andra nästan lika lyckliga. Två vanliga arter visade sig vara

trädnäktergal och *korttålaräka* – den sistnämnda hördes sjunga precis överallt. Samma gällde de *streckade prinior* som högljutt lät sig höras från vassar och tamarisksnår.

Ett 20-tal överflygande vita hägrar visade sig var resans första *ägretthägrar* och snart adderades också *silkeshäger*, *gråhäger*, *purpurhäger* och *skedstork* till artlistan. På Akgöls sydsida erbjöds en viss utsikt över sjön – bäst var den från den jordvall som kantar sjöns utloppskanal mot söder. Det var för sent på säsongen för att sjön skulle sjuda av liv, men så småningom hittades alla specialarter - 3-4 *marmoränder*, 6-7 *vitögda dykänder* samt 5-6 *purpurhöns* av den gråhuvade rasen *caspius*. 10-15 *roständer* samt 4-5 *rödhuvade dykänder* noterades också, men i övrigt dominerades sjön av *skäggdopping* och *gräsand*. Som avrundning drog en fin *eleanorafalk* av ljus fas förbi - den skulle bli resans enda.

Nästa mål blev själva mynningen av Göksu-floden. Under bilfärden dit sågs resans första levantbulbyler. Den avslutande vandringen var tyvärr betydligt längre än vad diverse guider förtäljt. En revoltunge vid två tredjedelar av vägen kvästes dock snabbt av en resolut reseledning - dock inte utan kostnad eftersom lunch i form av restaurangbesök utlovades som kompensation. Kompensation fick nog alla de som gick med ändå - på en revel vid mynningen satt sju fina *rödnäbbade trutar* tillsammans med ett 30-tal *gulfovade trutar*. Här fanns också *småtärnor*, *fisktärnor* samt – över land - också några *skäggtärnor*. Längs vägen mot den hägrande restaurangen hittades flera *rödhuvade törnskator* och *masktörnskator*.

Lunchen var god men trots ”fast-food”-skylt utanför restaurangen drog den rejält ut på tiden – orsaken var möjligen att en majoritet av kökspersonalen satt och stirrade i dumburken på ett antal grabbar i färgglada tröjor - hälften av dem turkar, enligt uppgift- som frenetisk jagade en liten boll över en gräsmatta. Gudskelov förlorade hemmasönerna utan förlängning och vi fick våra efterlängtrade kebaber.

Efter lunchen drog vi till SkOFs berömda lokal för smyrnakungsfiskare. Tyvärr stämde lokalbeskrivningen dåligt efter avtaget från huvudvägen vid vattenrännan av betong. Det är inte 100-200 meter ned till floden och ett litet ensamt hus, utan det är 1-2 kilometer till ett hus som inte finns alls. De ställen vi först valde att spana från var därför säkert felaktiga, men likaväl mycket rika på annan fågel - ett antal *biätare*, en sagolikt vacker *blåkråka* som bland annat frossade på en jättestor fjärilslarv, gott om *masktörnskator*, *trädnäktergalar*, *cettisångare* och *levantbulbyler* samt ett charmigt par av *pungmes* som höll på att slita livet ur sig för att mata avkomman. Då ingen kungfiskare behagade visa sig skickades en patrull bestående av Tobbe och Kjell B iväg nedströms floden för att söka finna lyckan, eller åtminstone kungsfiskarna. Det dröjde inte länge förrän Kjell Ys mobil ringde (jodå, de fungerade nästan överallt där vi reste !)- det var namnen som hade att förtälja att han just stod och tittade på en *smyrnakungsfiskare*. Halv språngmarsch i hettan och sedan en kort bilfärd. Tobbe höll den läckra uppenbarelsen i sin tub och den avnjöts sedan under närmast extatiska ovationer. Saken blev inte sämre av att den drog iväg en kort bit och satte sig bredvid en artfrände.

Efter ett visst irrande på småvägar avslutade vi dagens exkurerande vid sjön Akgöls nordsida. Tyvärr förhindrade den höga vassen varje form av sjöutsikt, men vi hörde i alla fall resans enda *grässångare* och såg ett 10-tal *vitvingade tärnor*, varav två märkligt nog i vinterdräkt, över ett fält.

Avslutningen på den ljusa dagen som helhet blev ett skönt bad i Medelhavet på reveln väster om Akgöl. Havet låg alldeles stilla och i det blanka syntes ett stort antal krusningar och skepnader som efterhand materialiserade sig i stora havssköldpaddor som antagligen låg och väntade på att

i skydd av nattens mörker hasa iland och lägga sina ägg. Vi plaskande runt av hjärtans lust i det kanske lite för varma vattnet – det höll säkert minst 25 grader. Väl uppkomna på land väntade dock en riktig kalldusch - en av våra chaufförer lät meddela att han badat med bilnycklarna i badbyxorna och att de (nycklarna alltså) nu saknades. Vi måste ut i vattnet och leta löd den desperata uppmaningen och själv visade han gott föredöme genom att åter kasta sig ut. Ingen gav honom en chans - det började skymma på allvar och vi hade säkert rört oss över 5000 kvadratmeter. Men se - när nöden är som störst..... Kom inte den försumlige upp igen efter några minuter och visade triumferande upp de saknade nycklarna som han hittat på en och en halv meters djup ? Vem säger att intelligensen alltid segrar över råstyrkan ? Ytterligt lättade drog vi mot staden och ännu en god middag på den trevliga restaurangen i hamnen. Grillade medelhavsräkor och därtill ett mycket gott vitt vin – att sedan mörkret fallit njuta av bordets håvor och druvans must har aldrig varit fel på en JOK-resa !

4/6. Majoriteten önskade sovmorgon- om det var middagen kvällen innan eller de föregående dagarna tuffa exkurerande som var huvudorsak må vara osagt. Tobbe och jag ansåg dock att vi behövde se de *svarta frankolinerna* bättre och begav oss därför ut i den tidiga gryningen. Från ungefär kl 5 och ca en timme framöver såg vi nu inte färre än fyra tuppar, ropande från sanddyner eller buskar. Ytterligare några fåglar hördes enbart. I övrigt flög en flock om 12 *skedstorkar* över.

När vi kom tillbaka var resten av gruppen packade och klara för avfärd och vi styrde kosan via staden Silifke, ett stycke österut, upp i bergen till den lilla byn Demircili. Här gjorde vi först två tämligen misslyckade stopp, dels strax söder om staden, dels vid stadens kyrkogård som sades vara en bra plats för framför allt diverse tättingar. Så småningom uppdagades att vi stod vid fel kyrkogård - det fanns en till strax norr om staden och här föll de flesta av de önskade arterna ut. Vi noterade flera sjungande *olivsångare*, *mästersångare*, *svarthakade sångare* och *rostsparvar*, vidare såg vi också bl a resans tredje *Kröpers nötväcka*, flera *klippnötväckor* och några *balkanmesar*. *Masktörnskata*, *blåtrast*, *balkanspett*, *härfågel* och *turturduva* syntes också i omgivningarna, liksom- uppe i luften- ett ex av vardera *örnvråk* och *smutsgam*.

Efter Demircili blev det en lång köretapp, framför allt på motorväg, ända bort till Gaziantep. Såväl stopp som fåglar var fåtaliga längs vägen, men på en plats såg vi i alla fall en *ormörn*. I Gaziantep noterade vi att merparten av stadens duvor var *palmduvor*- ny art för resan - och här hittade vi efter mycket letande ett alldeles utmärkt och prisvärt två-stjärnigt hotell (Hotell Katan) mittemot stadens fotbollsarena, lyckligtvis nu öde p g a det pågående VM i fotboll. Efter installation på hotellet begav vi oss direkt till den fina och i ornitologsammanhang numera klassiska dalen vid Durnalik, några mil väster om Gaziantep. Här rekognoscerade vi några timmar inför morgondagens mer vidlyftiga exkursion. För att bara vara en rekognosceringstur gav besöket dock ovanligt mycket - nya arter för resan var *vitstrupig näktergal* ca 5 ex, *orientsångare* 2-3 ex, *grå flugsnappare* ett ex, *östlig klippnötväcka* 5-6 ex samt *gulgrå sparv* 2-3 ex. Vidare visade sig bl a en *örnvråk*, en *balkanspett*, flera *mästersångare*, en *svarthakad sångare* (långt österut för denna art !?), 2-3 *eksångare*, några *balkanmesar* samt flera *rostsparvar*. En favorit hos många blev den *östliga klippnötväcken* som med sin breda banditmask och allmänt tuffa uppträdande var det mest gangsterliknande som någon sett i fågelvärlden.

5/6. Huvuddelen av dagen ägnades dalen ovanför Durnalik ända upp till områdena bortom den sockertoppsformade bergstoppen i dalens fond. Första delen av vandringen gick genom de pastorala fruktodlingarna och liksom igår var fågellivet rikt med ungefär samma arter men i ännu

större antal. *Vitstrupiga näktergalar, mästersångare, oriensångare, eksångare, balkanmesar, östliga klippnötväckor* och *gulgrå sparvar* kunde alla betecknas som allmänna. Ett bo av *balkanspett* hittades och vi fick fina tillfällen att studera de matande föräldrarna. Två *levantbulbyler* och en hane av *blåtrast* var andra begivenheter. Längst uppe letade vi förgäves efter bleka stensparvar och persiska stenskvättor – för de förstnämnda, som uppträder invasionsartat och mycket oregelbundet, var det uppenbarligen ett bottenår. Vi hittade däremot tre *asiatiska kalanderlärkor*, två *fältpiplärkor*, två *Finschstenskvättor*, gott om vanliga *stensparvar* samt – finast av allt under dagen- tre *ökenfinkar*. Ytterligare två sådana såg vi faktiskt också längst nere i dalen när vi nästan var tillbaka vid bilarna.

Sent på eftermiddagen kom vi till Birecik, tyvärr så sent att vi med nöd och näppe lyckades klämma in oss i diverse mer eller mindre inoptimala rum på motell Merkalam - enligt samstämmiga uppgifter det enda beboeliga hotellet i staden. Man undrar i så fall hur de andra hotellen ser ut - Merkalam var det klart sämsta hotellet vi bodde på under resan. Det verkar att ha chanserat under senare år eftersom de flesta tidigare reserapporter nämner det som helt o k.

Redan under de första minuterna, medan vi lossade bilarna, konstaterades flera exemplar av såväl *dvärgskarv* som *rallhäger* flyga längs Eufrat som låg några stenkast från hotellet. Dvärgskarv finns inte nämnd i tidigare rapporter härifrån (och enligt utbredningskartorna skall arten inte heller finnas här) och det dröjde några dagar innan vi fick en förklaring till deras explosionsartade ökning.

Efter att vi tagit in packningarna gav vi oss ut på en kortare kvällstur. Vi började då med att bege oss till WWFs ibis-centrum där vi på närhåll kunde beskåda de ca 50 friflygande *eremitibisarna*. De satt på klipphyllorna i en mindre ravin i klippfronten på flodens östra strand när de inte gjorde i stort sett unisona flygturer. I omgivningarna såg vi också våra första *tamarisksparvar* och *stubbstjärtseglare* – ca 30 ex - samt en *pilgrimsfalk*. Mannen som förestod anläggningen sålde muggar och foton med ibismotiv och vi köpte en hel del för den goda sakens skull. Han kunde ingen engelska, men hur det nu var så fick någon, medelst tecken och härmningar av dvärguv, in honom på ämnet ugglor. ”Kom med”, tecknade han och förde oss ca 25 meter mot utgången där han pekade ett stycke uppåt stammen på en tall - och se där, satt verkligen en dvärguv. Eller var det det ? Ju närmare vi tittade på fågeln desto mer tveksamma blev vi, med Greg i spetsen, till den första ryggmärksbestämningen. Fågelguiden och Macmillans guide plockades fram och karaktärer började noga studeras. Ögonkretsar i samma färg som fjäderdräkten på huvudet, inga ”mörka skuggor” kring ögonen, relativt trubbiga örontofsar, inga vita tvärgående mönstringar på undersidan, definitivt inte vita utan beige skulderband, de hoplagda vingarna nådde knappt fram till stjärten - till slut talade allt för att det var en *blek dvärguv* som satt där ! Det var dock på något sätt för bra för att vara sant och vi lyckades inte enas om en entydig bestämning vid kvällens artgenomgång utan bordlade istället frågan till nästa morgon.

Innan vi hann fram till artgenomgången besökte vi kort dammarna norr om motellet samt den té-trädgård som enligt tidigare reserapporter var det ställe där man lättast har kunnat få se blek dvärguv. Dammområdet var ganska fågelrikt trots att det var artificiellt, fult och stört av bullrande grusbilar. Vi såg där resans första *gråfiskare*, ca fem *biätare*, två *blåkråkor*, två *rosenstjärnor* samt jättelika *backsvale*-kolonier. I té-trädgården blev vi omedelbart antastade av ett par servitörer som naturligtvis var angelägna om att vi skulle förtära något. Alla hade idéer och påståenden om ”baykus” som ”uggla” heter på turkiska, men ingen kunde peka ut någon fågel. Té-trädgården och den anslutande parken var så stora och träden så höga och lummiga att vi

kände det som att leta efter en nål i en höstack. Vi återvände därför ganska omgående till vårt hotell.

6/6. Lidande miner från de i gruppen som bott i rum mot vägen. Det hade nämligen visat sig att varje gång en långfärdsbuss stannade för att släppa ut folk till den dygnet-runtöppna restaurangen i motellet – och det var ofta ! - så drog man igång en högtalare som på ett högljutt och påträngande sätt basunerade ut information/reklam till resenärerna. Några i gruppen hade fått rum alldeles intill högtalaren och de hade enligt egen utsago inte fått en blund i ögonen. Genom Kurts alltid lika förnämliga förhandlingstalanger kunde vi dock byta dessa rum för de två följande nätterna.

När vi skulle ge oss av i bilarna stötte vi ihop med en tysk skådargrupp och när jag frågade om de sett någon *blek dvärguv* blev svaret ja. De hade blivit visade på fågeln vid ibis-centrum och detta var ju ytterligare en bekräftelse på att vår bestämning var riktig. Vi åkte nu dit för att på nytt kolla upp alla detaljer och de stämde precis lika bra som dagen innan. Sedan vi sett oss mätta på den lilla uven gav vi oss in i wadin norr om ibis-anläggningen. Här fick vi se både *vissel-* och *berghöna* i 3-4 respektive två ex. *Östliga sammetshättor* upptäcktes också, men i övrigt fanns det inte så mycket här med undantag av *stensparvar*. Några kilometer åt norr, vid en bensinstation där vägen viker av mot Halfeti, stannade vi och kryssade en fin, sjungande (= tjippande) *gulstrupig stensparv*. Det fanns säkert flera, men ”if you have seen one you have seen them all”. Vi fortsatte sedan mot Halfeti, den tidigare idyll norr om Birecik som nu nyligen tyvärr delvis hade dränkts av den nya Atatürk-dammen. Det mesta av byn var dock kvar och vi hade knappt hunnit ur bilarna vid sjökanten förrän, som det heter i Everts Taubes visa, ”en man i guldguloner plötsligt fram emot oss går”. Nå, nu var det inte Sveriges konsul kapten Fredrik Adelborg utan en man som pekade på sig själv och sade ”kapten” rätt och slätt. En översättare dök också snart upp och han inbjöd oss å kaptenens vägnar till té ombord på dennes stolta skepp. Detta visade sig vara en utflyktsbåt och syftet med inbjudan var naturligtvis att söka få oss att åka med på en tur till en borg en bit uppströms i dammen. Detta hade vi varken tid eller lust till, men vi hade ändå en avspänd och trevlig stund ombord på skutan. Reseledaren fungerade i anslutning till tédrickandet som instruktör i tubskådningens ädla konst för byns tonårsgrabbar. Inbetalningskort till JOK delades givetvis ut. Här, liksom nästan överallt annorstädes i de områden vi besökte var såväl ungdomar som äldre mycket artiga och vänliga, aldrig påträngande, men nyfiket intresserade. Ornitologiskt bjöd varken Halfeti eller vägen dit på några begivenheter- delvis var det nog dammens fel, men den sena tidpunkten på dagen och året samt en allmän trötthet hos resedeltagarna spelade nog också in. Mest noterbart var faktiskt en skruv om ca 20 *vita storkar* samt lärkor av fem arter på en lokal där några engelsmän ett antal år tidigare hittat ökenlöpare.

Tillbaka i Birecik gjorde vi ett nytt besök i området norr om motellet och såg bland annat tre *gråfiskare* och hörde några *svarta frankoliner*. Nu var huvudstyrkan totalt slutkörd, men en mindre grupp, i vilken bl a reseledaren ingick, stod ännu på benen och avslutade med en kvällsexkursion med syftet att höra ugglor. Vi började vid ibisanläggningen, men här var det tyst så vi fortsatte till parken söder om den berömda té-serveringen. Det var ganska mycket oväsen i omgivningarna, men detta till trots noterades tre, möjligen fyra arter ugglor tämligen omgående. Mat-tiggande *hornuggleungar*, en överflygande halvstor ugglor som lyste så kritvit att den sannolikt var en *tornuggla*, spelande *dvärguv* samt – just det ! – också spelande *blek dvärguv*. Den sistnämnda lät, precis som beskrivits, som en liten lappuggla, d v s poade mycket lågt och hördes inte så värst långt, dock säkert minst 25 meter. Vi hade dessutom en så oförsämd tur att jag lyckades få in den spelande fågeln ungefär en halv minut i ficklampsskenet där den satt helt

öppet ca tio meter upp på en liten sidogren till ett stort träd. Det här var en av resans absoluta höjd-punkter - synd att så många missade den !

7/6. Dagen inleddes med att vi for ut till dammsystemet norr om motellet varefter vi fortsatte med att följa Eufrats västra strand norrut. Vid dammarna satt en *svart frankolin* helt öppet och ropade vilket vållade skadeglädje hos några av dem som inte hade följt Tobbe och mig på den tidiga morgonexcursionen i Göksu-deltat. ”Där ser ni - man behöver inte alls gå upp så tidigt.....”. Här kom också en *dvärgrördrom* flygande, satte sig högt uppe i en vassrugge och började spela för öppen ridå. Ytterligare ett exemplar hördes samtidigt längre bort. En *natthäger* blev ny för listan. Vid flodstranden kom sammanlagt ett 20-tal *flyghöns*, alla tyvärr svartbukiga, ner för att dricka. Tyvärr hindrades vår vidare framfart längs floden av ett stängsel och vi fick göra en lång omväg för att komma förbi det. Ett stycke norr om stängslet korsade en stor brun falk floden på låg höjd. Troligen var der en *tatarfalk*, men det hela gick lite för snabbt för en säker bestämning. Efter hand blev vägen alltmer svårframkomlig och vi fortsatte till fots med floden till höger och en vassridå till vänster. Från ridån hördes bl a *streckade prinior*, *östliga sammetshattor* och *rörsångare* samt också något som skulle kunna ha varit en *fältsångare*. Dagens andra fina art som tyvärr inte blev slutligt bestämd. Från vassområdet hade vi fri sikt norrut mot en jättelik damm i floden. Mellan oss och denna syntes en *styltlöpare*, fem *sporrvipor*, ca 20 *gulfootade gråtrutar*, en *silltrut* samt 15-20 *fisktärnor*. I en brink häckade flera par *blåkråkor*.

På eftermiddagen chansade vi på att hitta egna, nya marker och gav oss därför till att börja ned till staden Barak vid den syriska gränsen. Landskapet längs vägen dit var tyvärr helt uppodlat med framför allt pistage - och olivlundar och inte så värst fågelrikt. Nere vid Eufrats nedersta lopp inom Turkiets gränser såg det däremot mycket spännande ut med frodig vegetation på stränderna och en stor skog- och buskklädd ö i älven. Tyvärr avbröts vår skådning mycket snabbt av en turkisk militärpatrull som ville att vi skulle följa med till deras högkvarter. Här fick vi bänka oss inne hos biträdande befälhavaren, en löjtnant, som sekunderades av en trevlig kille med goda kunskaper i engelska. Löjtnanten var f ö också mycket trevlig och ”förhöret” gick ut på att vi bjöds på té eller coca cola samt satt och pratade via översättaren om fåglar alltmedan löjtnanten bladdrade i Kurts fågelbok. Då och då frågade han om det var något särskilt han kunde göra för oss och när det inte fanns något sådant fick vi gå efter hjärtliga handskakningar. Trots det snälla förhöret var en del i gruppen lite skrajsna inför utsikten av fortsatta kvarhållanden- det fanns andra posteringar med andra vapenslag längs floden - och därför hoppade vi över eller bara mycket översiktligt spanade av vissa till synes spännande platser längs flodens sydligaste del när vi på en halvdålig grusväg följde dess lopp tillbaka mot norr. Det mest givande stället var ett stort område med halvdränkt skog där det fanns en rejäl koloni – hundratals par - av *dvärgskarv*. Detta var alltså förklaringen till de talrika observationerna av arten längs andra delar av floden. I kolonin häckade också en del par *silkeshägrar* och sådana samt *rallhägrar* sågs talrikt också på andra platser längs med floden. I övrigt noterade vi bland annat fyra *natthägrar*, ett par av vardera *skedand* och *årta*, två sträckande *bivråkar*, två *gråfiskare* samt några *svarttärnor*, 15-20 *vitvingade tärnor* och ungefär lika många *skäggtärnor*. Vi såg flera *biätare*, men tyvärr inga gröna sådana, dagens kanske främsta målart.

På kvällen gjorde hela gruppen en uggle-exkursion till parken vid té-trädgården. Hornuggleungarna pep fortfarande, men någon blek dvärguv hördes tyvärr inte. Däremot spelade en vanlig dvärguv och den fick vi in i ficklampskenet vilket gav fina möjligheter att studera dräkten och därmed ytterligare få bekräftat att bestämningen av fågeln vid ibis-centrat var riktig.

8/6. Sista morgonen i Birecik ägnade vi högplatån ovanför wadin och dit upp hittade vi lätt med hjälp av Magnus Hellströms utmärkta beskrivning i sin reseberättelse från år 1998. Målarten nummer ett var *stenökenlärka* och så småningom hittade vi faktiskt ett par, sannolikt med bo i närheten. Andra fåglar häruppe var en subadult *ormörn*, två *örnvråkar*, en *pilgrimsfalk*, två *visselhöns*, tre *biätare* och några *korttållärkor*.

Efter morgonturen ställde vi kosan mot resans nästa mål, det höga bergsmassivet Nemrut Dagi norr om den nya Atatürkdammen. Vi for dit genom att först ställa kursen österut mot Sanli Urfa och därefter köra åt nordväst för att via städerna Adiyaman och Kahta nå målet. Längs färdvägen var *blåkråkan* vanligare än någon annanstans i de områden vi dittills besökt - vi såg sammanlagt kanske 15 ex. Lunchstoppet gjorde vi på en plats med utsikt över den stora dammbyggnaden. Här såg vi en *ormörn* mobbas av en *pilgrimsfalk*. Ett stycke norr om den lilla staden Akpinar gick vägen genom ett synnerligen spännande stort ökenartat område, som klippt och skuret för ökenlöpare och ökentrumpetare. Tyvärr var vi få som orkade ur bilen i hettan och något mer systematiskt letande kunde alltså inte organiseras. Två *visselhöns* stöttes dock. Ytterligare ett stycke åt norr sågs *smådopping*, *gråhäger*, *mindre strandpipare* och *sandtärna* vid en sjö. I städerna Adiyaman och Kahta var *palmduvor* vanliga. Vi hade tänkt övernatta i Kahta, men såg vid infarten till denna stad en skylt som talade om att det fanns ett hotell som hette Euphrat på själva Nemrut-berget. Eftersom också telefonnumret angavs ringde vi dit och bokade rum trots att hotellet efter turkiska förhållanden var tämligen dyrt. På ringlande vägar genom bergen, som för övrigt är nationalpark, kom vi efter en god stund fram. Hotellet var en fullträff- med fantastiskt läge, rena rum och mycket vänlig personal av kurdiskt ursprung.

Vitstrupig näktergal och *blåtrast* sågs omgående i närheten och de som gjorde en kort kvällstur kunde glädja sig år resans första *persiska stenskvättor*- ett par med ungar - samt massor av *gulgrå sparvar*. På kvällen tutade en *dvärguv* i hotellträdgården.

9/6. På morgonen inledde vi med att köra uppför berget till själva toppen på 2350 meters höjd med det berömda gravtemplet över kung Antiochos från år 60 f kr. Det räknas som antikens åttonde underverk och är onekligen häftigt med en 60 meter (från början 100 meter) hög gravhög som förlängning av själva bergstoppen samt stora stenstoder i rader av kungen själv och de största grekiska gudarna i både öster och väster. Man åker till en smärre anläggning där man betalar inträde men får sedan gå den sista biten, ca 500 meter. Det vore att hyckla att påstå att det enbart var våra respektive brinnande kulturintressen som drog oss till platsen - den är nämligen också känd som den säkraste tillgängliga lokalen för *persisk stenskvätta* i Turkiet. Av sådana såg vi åtskilliga par och vanliga var också *berglärka*, *stentrast*, *stensparv* och *snöfink*. En *bergsökenfink* skyntade och 15-20 *alpkajor* drog förbi.

Både på upp- och nedvägen letade vi efter bleka stensparvar som ju varit så extremt vanliga här föregående år. De lyste dock helt med sin frånvaro nu.

Spaning från hotellet mitt på dagen gav resans andra och tredje *gåsgam*, en *ormörn* samt två *alpsglare*.

På eftermiddagen tog några av hotellets anställda med oss på en vandring på sluttningen av den pastorala dalen bakom hotellet. Här fanns bl a *trädnäktergal*, *vitstrupig näktergal*, *mästersångare*, *olivsångare*, *orientsångare* och *sommargylling*.

10/6. Denna blev den enda rena förflyttningsdagen- vi åkte mer än 50 mil tillbaka västerut mot Sultanträskan. Landskapet vi for igenom var mycket variationsrikt - på många håll dramatiskt -

med höga berg och djupa dalar. Det var mycket passande för rovfåglar, men sådana saknades nästan helt, här liksom på så många andra håll i Turkiet. Den sortgliga orsaken lär vara att de slagits ut genom förgiftade vargätlar. Förutom *tornfalkar* noterade vi bara en *smutsgam* och ett 10-tal *rödfalkar*, de senare samlade kring en mindre by i närheten av staden Göksun. I övrigt såg vi en *gråfiskare* vid floden söder om Nemrut Dagi, *svartmesar* och *bofinkar* i låg tallskog på hög höjd nära Tufanbeyli samt två *rödpannade gulhämplingar* och några *klippsparvar* vid ett högt bergspass sydost om Develi.

Vid Sultanträskan tog vi in på det lilla trevliga och prisvärda Sultan Pension i utkanten av byn Ovactsifligi. Här konstaterade vi omedelbart att träskan var synnerligen torra (tydligen för tredje året i rad) trots en mycket nederbördsrik vinter. Inte en klarvattenyta syntes från hotellet så långt ögat nådde och orsaken var uppenbar- här som på så många andra håll i landet hade alltmer vatten letts av för bevattningsändamål. Vi förhandlade dock fram en halvdagstur följande dag för ca 175 SEK per person som skulle syfta till att vi fick komma till de bästa delarna av det stora träskområdet, såväl med båt som med fyrhjulsdreven jeep.

11/6. Våra värdar gjorde verkligen ett bra jobb för att vi skulle få se så mycket som möjligt av vad som fanns kvar av Sultanträskan. Det var den södra, sötvattdominerade delen som var hårdast drabbad av vattenbrist och här började vi med en kortare vandring på en strandäng, kantad av stora vassar och med en del utsikter över fortfarande existerande klarvatten. Därefter blev vi i samma område utforsklade med stak-ekor längs en kanal till en ö med öppen torr mark ute i träsket. Hela området var oerhört fågelrikt. *Rall-*, *silkes-* och *purpurhägrar* fanns i mängder. Några *natt-*, *ägrett-* och *gråhägrar* syntes också liksom ett 20-tal *dvärgskarvar*. I vattnen låg 10-15 *vitögda* och ungefär lika många *rödhuade dykänder* samt ett antal *brunänder*. *Kaveldunsångare-* ny art för resan - var den dominerande sångaren i vassarna, varifrån det också hördes några *vass-* och *rörsångare*, ett 10-tal *trastsångare*, några *vattenrallar* och *rörhöns* samt 2-3 spelande *dvärgrördromar*. Bekanta hemifrån, men nya för resan, var *skägges* och *sävspurv*. *Brunhökar* i avsevärda antal gled över vassarna- det saknades dock adulta hanar varför man får förmoda att det rörde sig om översomrare snarare än häckare.

I den kanal som vi stakades fram i var det alldeles fullt av *viperasnokar*, släkt med vår snok, men avsevärt större och med huggorms-teckningar på ryggen.

Med minibussen och pensionatets ryska Niva-jeep fortsatte vi sedan norrut till salt/bräckvattensdelarna. Färden gick i svindlande farter på dåliga eller nästintill obefintliga vägar. De stora torra delarna var ganska fågeltomma sånär som på talrika *dvärglärkor* och *isabellastenskvättor*, men i några laguner uppe i norr var fågellivet desto rikare. Här fanns ett 40-tal *flamingos*, ca 20 *skedstorkar*, 25-30 *roständer*, ett 20-tal *gräsänder*, ca 10 *krickor*, en *årta*, en *marmorand*, tre *stjärtänder* och ett 100-tal *rödhuade dykänder*. Vidare syntes fem *långnäbbade måsar* samt tärnor av inte färre än sex arter- *små-*, *sand-*, *fisk-*, *svart-*, *skägg-* och *vitvingad* ! *Styltlöpare* och *sporrvipor* var tämligen allmänna och ny exkursionsart var *rödspov* – ca 10 ex. Vår guide hade inte sett några pelikaner på flera veckor, men nu kom det faktiskt en glidande och till vår förvåning var det en *krushuvad* och inte en vit som ju är mindre ovanlig och, såvitt vi förstått, den art som normalt syns här.

Det finns alltså fortfarande fågel kvar i Sultanträskan, men framtiden verkar mörk om inte något kraftfullt görs. En ljusning, menade våra guider, var att regionens guvernör hade besökt träskan två gånger det senaste året och lovat att försöka få till stånd en lösning med mer vatten. Vi fick adressen till guvernören och lovade att ordna så att någon svensk organisation, SOF eller SNF, skrev till honom för att ytterligare knuffa på i frågan.

12/6. Genvägar är ofta senvägar. Det ordspråket fick vi ett utmärkt exempel på när vi på morgonen tänkte gena från Sultanträskan mot Demirkazik för ett återbesök. Vi körde definitivt fel väg – den var dålig och vi hamnade dessutom i några små byar där det gick ännu långsammare att komma fram. En positiv erfarenhet var dock det engagemang som byborna alltid visade när det gällde att hjälpa oss. Till slut nådde vi i alla fall Demirkazik, men då tiden var långt framskriden på förmiddagen fick vi nöja oss med ett kort besök i den stora ravinen samt att sitta en timme och spana efter rovfågel längs bergssidorna. Ravinen gav en hastigt förbiskymtande *murkrypare*, en *blåtrast* samt en grann hane av *svart rödstjärt* och spanandet två *kungsörnar* och en trolig *tatarfalk*. Från observationsplatsen noterade vi också *vaktel*, *Finschstenskvätt*a, *snöfink* och *rostsparv*.

Vi drog sedan norrut genom Kappadocien med sina fantastiska sockertoppsformade stenformationer, genomborrade av tunnlar och grottor, byggda som bl a bostäder, oftast för årtusenden sedan. Längs vägen noterades en adult *smutsgam*, fem *örnvråkar*, ca 50 *alpsglare*, en sjungande *asiatisk kalanderlärka* samt en hona av *sommargylling* som flög parallellt med bilen ett stycke. På en plats norr om de turistiska delarna stannade vi för en misstänkt falk. Det var nu bara en tornfalk, men just som vi skulle äntra bilarna igen upptäckte Greg några stora svartvita fåglar som sakta skruvade runt på långt avstånd. De kom dock sakta men säkert närmare och snart insåg vi att vi nu hade fyra representanter för Europas andra pelikanart, *vita pelikaner*, framför oss.

Avslutningen av dagen – och det egentliga skådandet på resan - gjordes vid Seyfö-sjön öster om Kirsehir. Det var sent på dagen och alla var trötta så engagemanget var lite avslaget. Här fick vi dock se ytterligare ca 40 *vita pelikaner*- de stod i en klump på ganska långt avstånd på andra stranden. På håll fanns även några hundra *flamingos* och lite närmare kom vi tre *gravänder*, 20-30 *svarthuvade måsar*, ca 25 *gulftotade trutar* samt några *små-* och *sandtärnor*.

Vi nådde Kirsehir ganska sent och hittade en bra men dyr inkvartering för 206 SEK per person på Grand Hotell Terme. Kurt lyckades dock förhandla att vi fick varsitt enkelrum för detta pris. Kvällen ägnades åt skålande i whisky och vin och en avskedsmiddag.

13/6. Vi vaknade till *sommargyllingars* flöjtande utanför hotellet och i närheten drog vi också in en ny exkursionsart - *pilfink*. Ytterligare ett reskryss blev det innan vi nådde Ankara, också detta dock triviale för oss - vid ett stopp i ett böljande jordbrukslandskap hördes flera sjungande *sånglärkor*. Det sista stoppet gjorde vi vid en utsiktspunkt mellan Kirikkale och Ankara. Bland de höga popplarna i dalen nedanför närmast vimlade det av *sommargylling*, en art vi verkligen inte varit bortskämda med under vår resa. Minst ett tiotal exemplar sågs. Här svepte också 1+3+4 *rosenstjärnor* snabbt förbi, faktiskt så snabbt att varje flock bara sågs av en i gänget, dock olika personer varje gång.

Så kom vi då, med god tidsmarginal, tillbaka till flygplatsen i Ankara och det var bara att lämna in bilarna, packa om en smula, checka in och spendera kvarvarande slantar på avslagen öl och gamla mackor i flygplatskafeterian.

Under de två veckorna hade vi sett sammanlagt 229 arter och fått många fantastiska fågel- och naturupplevelser. Höjdpunkterna enligt min mening var:

- Rovfågelcirkusen med de två lammgamarna i spetsen i Soguksu första dagen.

- De 37 ökenpiparna på stäppen söder om Bor.
- Kulusjöns fågelmyller med idel vackra och fina arter.
- Bergsvandringen i Demirkazik med snöhönsen som final.
- Uggle-konserten i parken i Birecik.

ARTLISTA

1. Svarthalsad dopping <i>Podiceps nigricollis</i>	31/5 – 1/6 Kulu-sjön 20-25 ex, 1/6 Nigde-sjön 5-10 ex.
2. Smådopping <i>Tachybaptus ruficollis</i>	1/6 Nigde-sjön 1-2 ex, 8/6 sjö längs vägen s Adiyaman 1 ex, 11/6 Sultan-träskan 2-3 ex.
3. Skäggdopping <i>Podiceps cristatus</i>	1/6 Nigde-sjön > 50 ex, 3 - 4/6 Göksu-deltat allmän.
4. Vit pelikan <i>Pelecanus onocrotalus</i>	12/6 längs vägen i norra Kappadokien 4 ex överflygande, 12/6 Seyfö – sjön ca 40 ex.
5. Krushuvad pelikan <i>Pelecanus crispus</i>	1/6 Nigde – sjön 2 ex, 11/6 Sultan-träskan 1 ex.
6. Storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i>	7/6 Birecik 1 ex flygande, 8/6 Birecik 6 ex flygande.
7. Dvärgskarv <i>Phalacrocorax pygmeus</i>	5 – 8/6 Birecik och Eufrat s. Birecik allmän - stor koloni i översvämmad skog halvvägs till syriska gränsen. En art som uppenbarligen gynnats av dämningarna i Eufrat- ej redovisad härifrån i tidigare rapporter. 11/6 Sultan-träskan ca 20 ex.
8. Dvärgörddrom <i>Ixobrychus minutus</i>	1/6 Nigde-sjön 2 ex, 7/6 dammarna norr om motellet i Birecik 1 spelande ex sett fint + ytterligare 1 ex hört , 11/6 Sultan-träskan 2-3 ex hörda eller sedda.
9. Natthäger <i>Nycticorax nycticorax</i>	7/6 Birecik 1 ex, 7/6 Eufrat s. Birecik 4 ex, 10 - 11/6 Sultan-träskan 6-7 ex.
10. Rallhäger <i>Ardeola ralloides</i>	1/6 Nigde-sjön 1-2 ex, 5 - 8/6 Birecik och Eufrat s. Birecik tämligen allmän- ca 50 ex sedda, 11/6 Sultan-träskan talrik, 12/6 Seyfö-sjön 3 ex.
11. Silkeshäger <i>Egretta garzetta</i>	1/6 Nigde-sjön 15-20 ex, 3/6 Göksu-deltat 10-tal ex, 5-7/6 Birecik och Eufrat s. Birecik tämligen

- allmän- bl a ett flertal par i dvärgskarvkolonin halvvägs till syriska gränsen, 11/6 Sultan-träskens talrik, 12/6 längs vägen 3 ex.
12. Ägretthäger *Egretta alba* 3/6 Göksu-deltat ca 20 ex, 11/6 Sultan-träskens 4-5 ex.
13. Gråhäger *Ardea cinerea* 31/5 Kulu-sjön 2 ex, 1/6 Nigde-sjön 5-6 ex., 3/6 Göksu-deltat tämligen allmän, 6/6 Birecik + Eufkrat s. Birecik 6-7 ex, 8/6 sjö s. Adiyaman 3 ex, 11/6 Sultanträskens några ex. Förvånansvärt många obsar m h t att arten, enligt Fågelguiden, bara häckar fläckvis i Turkiet och inte i de områden vi besökte.
14. Purpurhäger *Ardea purpurea* 1/6 Nigde-sjön 3 ex., 3/6 Göksu-deltat 5-6 ex, 6-7/6 dammarna norr om motellet i Birecik 4 ex, 11/6 Sultanträskens talrik.
15. Vit stork *Ciconia ciconia* Lokalt tämligen allmän – noterad under 11 av resans dagar med som mest uppemot 50 ex (trakten kring Kizilcahamam 31/5)
16. Svart stork *Ciconia nigra* 31/5 Soguksu samt området kring Kizilcahamam totalt 7 ex (varav ett över själva staden!)
17. Bronsibis *Plegadis falcinellus* 31/5 Kulu-sjön 1 ex.
18. Eremitibis *Geronticus eremita* 5-8/6 De friflygande (men knappast kryssbara) ca 50 projektibisarna sågs i stort sett dagligen under vistelsen i Birecik.
19. Skedstork *Platalea leucorodia* 1/6 Kulu-sjön 6 ex, 3/6 Göksu-deltat 8 ex, 4/6 Göksu-deltat 12 ex, 7/6 Birecik 3 ex, 11/6 Sultan-träskens 20-tal ex.
20. Flamingo *Phoenicopterus ruber* 31/5-1/6 Kulu-sjön 1000-tals, 10/6 Sultan-träskens 3 ex, 11/6 Sultan-träskens 30-40 ex, 12/6 Seyfö-sjön några 100 ex.
21. Bläsgås *Anser albifrons* 31/5 Kulu-sjön 1 ex.
22. Grågås *Anser anser* 31/5 Kulu-sjön ca 10 ex.
23. Gravand *Tadorna tadorna* 31/5-1/6 Kulu-sjön 15-20 ex, 12/6 Seyfö-sjön 3 ex.
24. Rostand *Tadorna ferruginea* 31/5 damm v. Kizilcahaman 1 ex., 31/5- 1/6 Kulu-sjön ca 35 ex, 1/6 Tuz-sjön 2 ex., 3/6

- Göksu-deltat 10-15 ex, 11/6 Sultan-träskan 25-30 ex.
25. Gräsand *Anas platyrhynchos* 3-4/6 Göksu-deltat allmän, 11/6 Sultan-träskan ca 20 ex.
26. Snatterand *Anas strepera* 31/5 –1/6 Kulu-sjön 6-7 ex.
27. Stjärtand *Anas acuta* 11/6 Sultan-träskan 3 hanar.
28. Skedand *Anas clypeata* 31/5 Kulu-sjön 6 ex, 7/6 Eufrat s. Birecik ett par.
29. Marmorand *Marmaronetta angustirostris* 31/5 Kulu-sjön 1 ex, 3/6 Göksu-deltat 3-4 ex, 11/6 Sultan-träskan 1 ex.
30. Kricka *Anas crecca* 11/6 Sultan-träskan 10-tal ex.
31. Årta *Anas querquedula* 7/6 Eufrat s. Birecik ett par, 11/6 Sultan-träskan en hane.
32. Brunand *Aythya ferrina* 31/5-1/6 Kulu-sjön 60-70 ex, 1/6 Nigde-sjön ca 20 ex, 11/6 Sultan-träskan 15-20 ex.
33. Rödhuvad dykand *Netta rufina* 31/5-1/6 Kulu-sjön 7 ex, 1/6 Nigde-sjön 2 ex., 3/6 Göksu-deltat 4-5 ex, 11/6 Sultan-träskan > 100 ex.
34. Vitögd dykand *Aythya nyroca* 3/6 Göksu-deltat 6-7 ex, 11/6 Sultan-träskan 10-15 ex.
35. Kopparand *Oxyura leucocephala* 31/5-1/6 Kulu-sjön ca 20 ex.
36. Lammgam *Gypaetus barbatus* 31/5 Soguksu 2 ex. suveränt fint - delvis uppifrån, på närhåll, länge.....
37. Gåsgam *Gyps fulvus* 31/5 Soguksu 1 ex, 9/6 Nemrut Dagi 2 ex. Sorgligt fåtalig !
38. Grågam *Aegypius monachus* 31/5 Soguksu minst 8 ex. Fina närobsar.
39. Smutsgam *Neophron percnopterus* 31/5 Soguksu 6-7 ex (varav 2 subad), 1/6 Tuz-sjön 3 ex, 4/6 Demircili 1 ex, 10/6 längs vägen 1 subad., 12/6 längs vägen i Kappadokien 1 ad.
40. Kungsörn *Aquila chrysaetos* 1/6 Demirkazik 1 ex, 2/6 Demirkazik 1 ex, 12/6 Demirkazik 2 ex.
41. Ormörn *Circaetus gallicus* 2/6 längs vägen s Camardi 1 ex, 4/6 längs vägen ö Adana 1 ex, 5/6 Durnalik 1 ex, 8/6 Birecik 1

- subad ex, 8/6 längs vägen 1 ex, 8/6 Nemrut Dag
1 ex, 9/6 Nemrut Dag 1 ex.
42. Dvärgörn *Hieraaetus pennatus* 31/5 Soguksu 1 ex, mörk fas.
43. Brunglada *Milvus migrans* 1/6 längs väg E 90 väster om Bor 2 ex.
44. Brun kärrhök *Circus aeruginosus* 31/5-1/6 Kulu-sjön 4-6 ex, 3/6 Göksu-deltat allmän, 11-12/6 Sultan-träskan allmän, 12/6 Seyfö-sjön 2 ex.
45. Örnvråk *Buteo rufinus* Jämte tornfalken den enda rovfågel som kan betecknas som allmänt spridd. Noterad under 11 dagar med totalt ca 40 ex.
46. Ormvråk *Buteo buteo vulpinus* 31/5 Soguksu 3 ex, 3/6 Göksu-deltat 1 ex, 9/6 Nemrut Dag 1 ex, 10/6 längs vägen 1 ex, 12/6 längs vägen 2 ex. Samtliga av rasen vulpinus- ”stäppvråk”.
47. Bivvråk *Pernis apivorus* 31/5 Soguksu 2 ex, 1/6 Tuz-sjön 1 ex, 6/6 Birecik 1 ex, 7/6 Euftrat nära syriska gränsen 2 ex. Samtliga sannolikt på sen nordflyttning.
48. Tornfalk *Falco tinnunculus* Spridd, men aldrig talrik. Noterad under samtliga av resans 14 dagar med totalt ca 40 ex.
49. Rödfalk *Falco naumanni* 31/5 Kulu-sjön 2 ex, 9/6 Nemrut Dag 4 ex, 10/6 längs vägen i liten by norr om Göksun ca 10 ex.
50. Lärkfalk *Falco subbuteo* 31/5 Kulu-sjön 1 ex, 1/6 Kulu-sjön 1 ex, 1/6 längs vägen 1 ex, 6/6 Euftrat s. Birecik 1 + 1 ex, 9/6 Nemrut Dag 1 ex, 12/6 längs vägen 1 ex., 13/6 längs vägen 1 ex.
51. Eleonorafalk *Falco eleonorae* 3/6 Göksu-deltat 1 ex ljus fas.
52. Pilgrimsfalk *Falco peregrinus* 31/5 Soguksu 1 ex, 31/5 v. Kizilkahamam 1 ex, 5, 6 och 8/6 Birecik 1 ex. möjligen samma fågel hela tiden.
53. Tatarfalk *Falco cherrug* 2/6 Demirkazik 1 ex mkt fint rakt över våra huvuden. Stora falkar vid Euftrat n. Birecik 7/6 samt vid Demirkazik 12/6 var troligen också av denna art.
54. Kaspisk snöhöna *Tetraogallus caspius* 2/6 Demirkazik hane och hona + ytterligare ett ex sedda fint samt ytterligare några hörda. Hyfsat spel trots att vi inte kom upp till högplatån förrän omkring kl 11.

55. Svart francolin *Francolinus francolinus* 3/6 Göksudeltat 2 ex sedda + 1 ex hört, 4/6 Göksu-deltat 4 ex sedda + några hörda, 6-8/6 Birecik, dammområdet norr om motellet minst 1 ex sett + ytterligare något ex hört.
56. Berghöna *Alectoris chukar* 6/6 Birecik (wadin n. Ibis-centret) 2 ex.
57. Visselhöna *Ammoperdix griseogularis* 6/6 Birecik (wadin n. Ibis-centret) 3-4 ex, 7/6 längs vägen – ökenartat område n. Akpinar- 2 ex.
58. Vaktel *Coturnix coturnix* 31/5-1/6 Kulu-sjön 1 ex sett + ett 10-tal hörda, 12/6 Demirkazik 1 ex hört.
59. Vattenrall *Rallus aquaticus* 31/5 Kulu-sjön 1 ex hört, 11/6 Sultan-träsken 1 ex. hört.
60. Rörhöna *Gallinula chloropus* 31/5 Kulu-sjön 1-2 ex hörda, 7-8/6 Birecik-dammarna norr om motellet några ex , 11/6 Sultan-träsken 2-3 ex hörda.
61. Sothöna *Fulica atra* 31/5 Kulu-sjön ca 10 ex, 1/6 Nigde-sjön ca 20 ex, 3/6 Göksu-deltat 1 ex, 7/6 Euftrat s. Birecik många ex, 8/6 Birecik- dammarna n. Motellet några ex, 11/6 Sultan-träsken tämligen allmän.
62. Purpurhöna *Porphyrio porphyrio* 3/6 Göksu-deltat 5-6 ex + 3 pulli. Fåglarna i Turkiet är av den gråhuvade rasen caspius.
63. Strandskata *Haematopus ostralegus* 31/5-1/6 Kulu-sjön ca 10 ex.
64. Skärfläcka *Recurvirostra avocetta* 31/5 –1/6 Kulu-sjön allmän
65. Stytlöpare *Himantopus himantopus* 31/5-1/6 Kulu-sjön allmän, 7/6 Euftrat n. Birecik 1 ex, 11/6 Sultan-träsken tämligen allmän.
66. Tjockfot *Burhinus oedicnemus* 1/6 Kulu-sjön 1 ex.
67. Rödv. vadaresvala *Glareola pratincola* 31/5-1/6 Kulu-sjön ca 30 ex, 1/6 Tuz-sjön 20-tal ex.
68. Mindre strandpipare *Charadrius dubius* 31/5 v Kizilkahamam 1 ex, 3-4/6 Göksu-deltat 4 ex, 6/6 Birecik 1 ex, 7/6 euftrat s. Birecik 5-6 ex, 8/6 sjö s. Adiyaman 1 ex, 12/6 längs vägen 2 ex.
69. Större strandpipare *Charadrius hiaticula* 1/6 Kulu-sjön ca 10 ex.
70. S-b strandpipare *Charadrius alexandrinus* 31/5-1/6 Kulu-sjön 10-15 ex, 1/6 Tuz-sjön 20-30 ex, 3-4/6 Göksu-deltat allmän, 11/6 Sultan-träsken 4-5 ex.

71. Ökenpipare *Charadrius leschenaultii* 1/6 Längs vägen över stäppen 7 km sv Bor minst 37 ex !
72. Tofsvipa *Vanellus vanellus* 31/5 –1/6 Kulu-sjön 10-15 ex, 11/6 Sultan-träskan 4-5 ex.
73. Sporrvipa *Vanellus spinosus* 1/6 Kulu-sjön 6 ex, 1/6 Nigde-sjön 2 ex, 3/6 Göksu-deltat allmän, 7/6 Euftrat n. Birecik minst 5 ex, 11/6 Sultan-träskan 10-15 ex.
74. Kärrsnäppa *Calidris alpina* 1/6 Kulu-sjön 1 ex.
75. Spovsnäppa *Calidris feruginea* 1/6 Kulu-sjön 3 ex.
76. Småsnäppa *Calidris minuta* 31/5 –1/6 Kulu-sjön ca 30 ex.
77. Skogssnäppa *Tringa ochropus* 11/6 Sultan-träskan ca 20 ex.
78. Rödbena *Tringa totanus* 31/5-1/6 Kulu-sjön ca 10 ex.
79. Svartsnäppa *Tringa erythropus* 11/6 Sultan-träskan 1 ex.
80. Gluttsnäppa *Tringa nebularia* 11/6 Sultan-träskan 3 ex.
81. Rödspov *Limosa limosa* 11/6 Sultan-träskan ca 10 ex.
82. Bredn.simsnäppa *Phalaropus fulicarius* 1/6 Kulu-sjön en rastande hona mycket fint på närhåll. Arten flyttar längs Atlant-kusten och var alltså långt från sina ordinarie banor.
83. Brushane *Philomachus pugnax* 31/5-1/6 Kulu-sjön ca 20 ex, 11/6 Sultan-träskan 2 honor.
84. Skrattnås *Larus ridibundus* 31/5.1/6 Kulu-sjön allmän, 1/6 Nigde-sjön några ex, 11/6 Sultan-träskan ca 20 ex, 12/6 Seifö-sjön några ex.
85. Långnäbbad mås *Larus genei* 31/5-1/6 Kulu-sjön allmän, 11/6 Sultan-träskan ca 5 ex.
86. Svarthuvad mås *Larus melanocephalus* 31/5-1/6 31/5-1/6 Kulu-sjön allmän, 12/6 Seyfö-sjön 20-30 ex.
87. Gulphotad trut *Larus cachinans* 1/6 Kulu-sjön ca 20 ex, 3/6 Göksu-deltat ca 30 ex, 7/6 Euftrat n. Birecik ca 20 ex, 10/6 liten sjö s. Adiyaman ca 10 ex, 12/6 Seyfö-sjön ca 25 ex, 12/6 längs vägen i norra Kappadokien 1 ex.
88. Rödnäbbad trut *Larus audouinii* 3/6 Göksu-deltat – flodmynningen 7 ex.

89. Silltrut *Larus fuscus* 7/6 Euftrat – dammen n. Birecik 1 ex.
90. Småtärna *Sterna albifrons* 3/6 Göksu-deltat ca 10 ex, 11/6 Sultan-träsken ca 10 ex, 12/6 Seyfö-sjön några ex., 12/6 längs vägen 2-3 ex.
91. Sandtärna *Sterna nilotica* 31/5-1/6 Kulu-sjön allmän, 3/6 Göksu-deltat 5-6 ex, 6/6 Birecik 1 ex, 8/6 liten sjö s Adiyaman 4 ex, 11/6 Sultan-träsken 15-20 ex, 12/6 Seifö-sjön några ex.
92. Fisktärna *Sterna hirundo* 3/6 Göksu-deltat ca 30 ex, 6-7/6 Euftrat kring Birecik 25-30 ex, 11/6 Sultan-träsken 10-15 ex.
93. Svarttärna *Chlidonias niger* 31/5 Kulu-sjön 2 ex, 7/6 Euftrat s. Birecik några ex, 11/6 Sultan-träsken 3 ex.
94. Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus* 31/5 Kulu-sjön 1 ex, 3/6 Göksu-deltat ca 10 ex varav 2 juv/vinterdräkt, 7/6 Euftrat s. Birecik 15-20 ex, 11/6 Sultan-träsken 5-10 ex.
95. Skäggtärna *Chlidonias hybridus* 1/6 Nigde-sjön ca 50 ex, 3/6 Göksu-deltat ca 20 ex, 7/6 Euftrat s. Birecik 15-20 ex, 11/6 Sultan-träsken ca 5 ex.
96. Svartbukig flyghöna *Pterocles orientalis* 1/6 Kulu-sjön 2 ex, 7/6 Euftrat strax n Birecik ca 30 ex.
97. Klipp/tamduva *Columba livia* Allmän- noterad under 12 av resans dagar.
98. Ringduva *Columba palumbus* 31/5 Soguksu 3 ex.
99. Turkduva *Streptopelia decaocto* Allmän- noterad under 12 av resans dagar.
100. Turturduva *Streptopelia turtur* Tämligen allmän- noterad under 10 av dagarna.
101. Palmduva *Streptopelia senegalensis* 4/6 Gaziantep minst 10 ex, 5/6 Gaziantep allmän, 6/6 Birecik 1 ex, 7/6 Birecik några ex, 8/6 samt 10/6 Adiyaman och Kahta flera ex.
102. Gök *Cuculus canorus* 31/5 Soguksu flera hörda, 1/6 längs vägen 3 ex, 2/6 Demirkazik några ex, 5/6 Durnailk 1 ex, 11/6 Sultan-träsken 2 ex.
103. Kattuggla *Strix aluco* 12/6 Sultan-träsken 1 ex ropade i gryningen nära hotellet.
104. Hornuggla *Asio otus* 6/6 och 7/6 Birecik- té-trädgården minst 2 ungar hördes.

105. Minervauggla *Athene noctua* Noterad- oftast sittande på stolpar ed längs vägen - i 1-2 ex under 9 av resans dagar.
106. Dvärguv *Otus scops* 2/6 Cucurbag -Safak pension 1 ex hört, 6-7/6 Birecik – té-trädgården 1 ex hört och sett (lyste på den med ficklampa), 8-9/6 Nemrut Dagi-hotellet 1 ex hört.
107. Blek dvärguv *Otus brucei* 5-6/6 Birecik-ibiscentrum 1 ex på dagkvist kunde studeras mycket fint och nära. 6/6 Birecik - té-trädgården 1 ex spelande- kunde också ses mycket fint i ficklampssken !!
108. Tornseglare *Apus apus* Allmän- noterad under samtliga 14 av resans dagar.
109. Alpseglare *Apus melba* 6/6 Birecik 2 ex, 9/6 Nemrut Dagi 1 ex, 12/6 Kappadokien ca 50 ex.
110. Stubbstjärtseglare *Apus affinis* 5-7/6 Birecik ca 30 ex kring klipporna söder om ibis-centrum, 11/6 1 ex Nemrut Dagi.
111. Härfågel *Upupa epops* Tämligen allmän - noterad under samtliga av resans 14 dagar med sammanlagt ca 50 ex.
112. Smyrnakungsfiskare
Halcyon smyrnensis 3/6 Göksu-deltat – utanför Silifke 2 ex mycket fint.
113. Gråfiskare *Ceryle rudis* 5/6 Birecik 1 ex, 6/6 Birecik 3 ex, 7/6 Eufrat s Birecik 2 ex, 10/6 flod s. Nemrut Dagi 1ex.
114. Biätare *Merops apiaster* Sorgligt fåtalig – arten noterades under 9 av resans dagar med sammanlagt ca 70 ex.
115. Blåkråka *Coracias garrulus* Noterad under 7 av resans dagar med sammanlagt 40-45 ex. Flest fåglar sågs längst bort i öster, men på det hela taget har även denna art blivit sorgligt fåtalig.
116. Större hackspett *Dendrocopus major* 31/5 Soguksu flera ex.
117. Balkanspett *Dendrocopus syriacus* Noterad under 8 av resans dagar med sammanlagt ca 12 ex. Ett bo, där föräldrarna matade stora ungar, hittades 5/6 vid Durnalik.
118. Göktyta *Jynx torquilla* 2/6 Cucurbag - Safaks pension 1 ex hört.
119. Sånglärka *Alauda arvensis* 13/6 längs vägen n Kirsehir flera sjungande.

120. Tofslärka *Gallerida cristata* Mycket allmän- noterad under 13 av resans dagar.
121. Trädlärka *Lullula arborea* 31/5 Soguksu 1 sjungande, 2/6 Demirkazik 4 ex, 9/6 Nemrut Dagı 1 sjungande, 12/6 Demirkazik 1 sjungande.
122. Korttålaräka *Calandrella brachdactyla* 3/6 Göksu-deltat allmän, 6/6 och 8/6 Birecik – slätten ovanför wadin vid ibis-centrum flera, 12/6 längs vägen i Kappadokien flera.
123. Dvärglärka *Calandrella rufescens* 1/6 Kulu-sjön allmän, 1/6 Nigde-sjön allmän, 6/6 Birecik några, 8/6 längs vägen 1-2 ex, 11/6 Sultan-träskan allmän.
124. Stenökenlärka *Ammomanes deserti* 8/6 Birecik - slätten ovanför wadin vid ibis-centrum 1 par med bo.
125. Kalanderlärka *Melanocorypha calandra* Allmän i jordbruksbygd- noterad under 9 av resans dagar.
126. Asiatisk kalanderlärka
Melanocorypha bimaculata 2/6 S.Demirkazik 2 ex, 5/6 Durnalik 3 ex, 6-7/6 Birecik några, 12/6 Kappadokien 1 sjungande.
127. Berglärka *Eremophila alpestris* 2/6 Demirkazik allmän, 9/6 Nemrut Dagı flera, 12/6 Demirkazik 2 ex.
128. Backsvala *Riparia riparia* 31/5 –1/6 Kulu allmän, 3/6 Göksu-deltat allmän, 5-8/6 Birecik stora kolonier i sandtagen och vid dammarna n. motellet., 11/6 längs vägen några, 12/6 Kappadokien flera.
129. Klippssvala *Ptyonoprogne rupestris* 31/5 v. Kizilkahamam 1 ex, 2/6 Demirkazik 10-15 ex, 5-6/6 Birecik flera ex, 10/6 längs vägen 2 ex, 12/6 Demirkazik flera ex.
130. Ladusvala *Hirundo rustica* Allmän- noterad under 13 av resans dagar.
131. Rostgumpsvala *Hirundo daurica* 31/5 v. Kizilkahamam 4-5 ex, 2/6 längs vägen 1 ex, 3/6 Göksu-deltat 1 ex, 4/6 längs vägen samt vid Durnalik några ex, 6-8/6 Birecik flera ex, 10/6 längs vägen 3 ex..
132. Hussvala *Delichon urbica* Rel allmän- noterad under 10 av resans dagar.
133. Fältpiplärka *Anthus campestris* 31/5 Kulu-sjön 1 ex, 1/6 längs vägen 1 ex, 5/6 Durnalik 2 ex, 9/6 Nemrut Dagı 1 ex, 10/6 längs vägen 1 ex, 11/6 Sultan-träskan 1 ex.

134. Vattenpiplärka *Anthus spinoletta* 2/6 Demirkazik (höjd-platån) 1 ex.
135. Trädpiplärka *Anthus trivialis* 31/5 Soguksu 4-5 sjungande ex.
136. Sädesärta *Motacilla alba* 31/5 Soguksu 2-3 ex, 2/6 Demirkazik några ex, 6/6 Halfeti 1 ex, 10/6 längs vägen 3-4 ex.
137. Gulärta *Motacilla flava* 31/5-1/6 Kulu-sjön allmän, 3-4/6 Göksu-deltat tämligen allmän, 7/6 Birecik 2 ex, 11/6 Sultan-träskan tämligen allmän. Alla av den svarthuvade rasen *feldegg*.
138. Forsärta *Motacilla cinerea* 31/5 Soguksu 2-3 ex.
139. Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes* 31/5 Soguksu 2-3 sjungande ex.
140. Levantbulbyl *Pycnonotus xanthopygos* 3/6 Göksu-deltat minst ca 10 ex, 5/6 Durnalik 2 ex.
141. Svartkronad järnsparv *Prunella ocularis* 2/6 Demirkazik (höjdplatån) 1 ex.
142. Rödhake *Erithacus rubecula* 31/5 Soguksu några sjungande ex.
143. Sydnäktergal *Luscinia luscinia* 31/5 Soguksu flera ex, 1-2/6 Demirkazik 1 ex, 7/6 Euftrat s. Birecik, 2 ex, 13/6 bakom hotellet i Kirsehir 1 ex, 13/6 längs vägen några ex.
144. Trädnektergal *Cercotrichas galactotes* 3/6 Göksu-deltat tämligen allmän, 6-7/6 Birecik flera ex, 9/6 Nemrut Dagı 1-2 ex.
145. Vitstrupig näktergal *Irania gutturalis* 4-5/6 Durnalik 10-15 ex, 8-10/6 Nemrut Dagı flera ex.
146. Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus* 31/5 Soguksu flera ex.
147. Svart rödstjärt *Phoenicurus ochrurus* 31/5 Soguksu 2 ex, 2/6 Demirkazik några ex, 12/6 Demirkazik 1 hane.
148. Stenskvätta *Oenanthe oenanthe* 2/6 Demirkazik allmän, 9/6 Nemrut Dagı flera ex, 10/6 längs vägen allmän, 11/6 Sultan-träskan 1 ex, 12/6 längs vägen flera ex.
149. Isabellastenskvätta *Oenanthe isabellina* 31/5 –1/6 Kulu-sjön allmän, 2/6 Demirkazik några ex, 10/6 längs vägen allmän, 11/6 Sultan-träskan allmän, 12/6 längs vägen allmän, 13/6 längs vägen flera.
150. M-havsstenskvätta *Oenanthe hispanica* 1/6 längs vägen 1 ex samt Demirkazik 1 ex, 2/6 Demirkazik 3 ex, 4/6 Demircili flera ex, 5/6

- Durnalik allmän, 6-8/6 Birecik några ex, 9/6 Nemrut Dagi några ex, 10/6 längs vägen 3-4 ex.
151. Finschstenskvättan *Oenanthe finschii* 2/6 Demirkazik (mellanzonen) 15-20 ex, 5/6 Durnalik 2 ex, 12/6 Demirkazik 1 hane.
152. Pers.stenskvättan *Oenanthe xanthopyrna* 8/6 Nemrut Dagi hane + hona med unge, 9/6 Nemrut Dagi minst ca 10 ex. inkl. ytterliggare ett par med pulli.
153. Svarth. Buskskvätta *Saxicola torquata* 31/5 Soguksu 2-3 ex, 2/6 Demirkazik 4 ex.
154. Blåtrast *Monticola solitarius* 31/5 v. Kizilkahamam 1 hane, 2/6 Demirkazik 3 ex, 4/6 Demircili 1 hona, 5/6 Durnalik 1 hane, 8/6 Nemrut Dagi hane+hona, 12/6 Demirkazik 1 hane.
155. Stentrast *Monticola saxatilis* 2/6 Demirkazik 3 hanar+1 hona, 8/6 Nemrut Dagi flera ex.
156. Taltrast *Turdus philomelos* 31/5 Soguksu flera ex.
157. Dubbeltrast *Turdus viscivorus* 31/5 Soguksu flera ex.
158. Koltrast *Turdus merula* Rel allmän- noterad i enstaka ex under 9 av resans dagar.
159. Ringtrast *Turdus torquatus* 2/6 Demirkazik (höjdplatån) 1 hane.
160. Svarthätta *Sylvia atricapilla* 3/6 Göksu-deltat 1 ex.
161. Mästersångaren *Sylvia hortensis* 4/6 Demircili flera sjungande ex, 4/6 Durnalik flera sjungande ex, 5/6 Durnalik rel. allmän, 9/6 Nemrut Dagi 2 sjungande.
162. Ärtsångaren *Sylvia curruca* 31/5 Soguksu flera ex, 2/6 Demirkazik ca 10 ex, 4-5/6 Durnalik några ex, 9/6 Nemrut Dagi 1 ex, 12/6 Demirkazik 1 ex.
163. Östlig sammethätta *Sylvia mystacea* 6-8/6 Birecik samt Euftrat n Birecik allmän.
164. Svarthakad sångaren *Sylvia ruepellii* 4/6 Demircili 1-2 ex, 4/6 Durnalik 1 ex.
165. Törnsångaren *Sylvia communis* 31/5 Soguksu rel. allmän, 2/6 Demirkazik 1 ex.
166. Streckad prinia *Prinia gracilis* 3/6 Göksu-deltat tämligen allmän, 6-7/6 Birecik + Euftrat n Birecik allmän.
167. Kaveldunsångaren *Acrocephalus melanopogon* 11/6 Sultan-träskan allmän.

168. Grässångare *Cisticola juncidis* 3/6 Göksu-deltat 1 ex hört.
169. Vassångare *Locustella luscinioides* 11/6 Sultan-träsken minst tre sjungande ex.
170. Cettisångare *Cettia cetti* 3/6 Göksu-deltat flera ex, 6-8/6 Birecik-dammarna n motellet flera ex, 9/6 Nemrut Dagi 1 ex.
171. Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus* 1/6 Tuz-sjön 1 ex, 3-4/6 Göksu-deltat ca 10 ex, 6-7/6 Birecik-dammarna n. motellet flera ex, 11/6 Sultan-träsken 2-3 ex.
172. Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* 31/5 Kulu-sjön 3-4 sjungande, 1/6 Nigde-sjön flera sjungande, 3-4/6 Göksu-deltat ca 10 sjungande, 5-7/6 Birecik-dammarna n motellet flera sjungande, 11/6 Sultan-träsken ca 10 sjungande.
173. Olivsångare *Hippolais olivetorum* 4/6 Demircili 2-3 sjungande, 9/6 Nemrut Dagi ca 4 ex sjungande.
174. Orientsångare *Hippolais languida* 4/6 Durnalik 2-3 sjungande, 5/6 Durnalik allmän, 9/6 Nemrut Dagi 2 sjungande.
175. Eksångare *Hippolais pallida* Allmän- noterad under 11 av resans dagar.
176. Gransångare *Phylloscopus collybita* 31/5 Soguksu relativt allmän
177. Grå flugsnappare *Muscicapa striata* 4/6 Durnalik 1 ex.
178. Talgoxe *Parus major* 31/5 Soguksu några ex, 2/6 Demirkazik några ex, 6/6 Birecik 4-5 ex.
179. Svartmes *Parus ater* 31/5 Soguksu tämligen allmän, 10/6 längs vägen flera ex i ung tallskog på hög höjd.
180. Blåmes *Parus caeruleus* 31/5 Soguksu några ex.
181. Balkanmes *Parus lugubris* 4/6 Demircili några ex, 4/6 Durnalik några ex, 5/6 Durnalik rel. allmän, 9/6 Nemrut Dagi 1 ex.
182. Stjärtmes *Aegithalos caudatus* 31/5 Soguksu några ex.
183. Skäggmes *Panurus biarmicus* 11/6 Sultan-träsken 5-10 ex
184. Pungmes *Remiz pendulinus* 3/6 Göksu-deltat 1 par med bo, flitigt matande.
185. Nötväcka *Sitta europaea* 31/5 Soguksu 4-5 ex.

186. Krupers nötväcka *Sitta krueperi* 31/5 Soguksu 1+1 ex, 4/6 Demircili 1 ex.
187. Klippnötväcka *Sitta neumayer* 4/6 Demircili flera ex, 12/6 Demirkazik + Kappadokien flera ex.
188. Östlig klippnötväcka *Sitta tephronota* 4/6 Durnalik flera ex, 5/6 Durnalik rel. allmän. 9-10/6 Nemrut Dagı ca 10 ex..
189. Murkrypare *Tichodroma muraria* 2/6 Demirkazik (längst ned i stora ravinen) 1 hane, 12/6 samma plats 1 ex.
190. Trädgårdsträdskrypare
Certhia brachydactyla 31/5 Soguksu 3-4 ex.
191. Törnskata *Lanius collurio* 2/6 Demirkazik 3-4 ex, 12/6 längs vägen flera ex.
192. Rödhuvad törnskata *Lanius senator* Relativt allmän – noterad under 10 av resans dagar.
193. Masktörnskata *Lanius nubicus* 31/5 Soguksu 1 ex, 3/6 Göksu-deltat 3-4 ex, 4/6 Demircili 2-3 ex.
194. Svartpannad törnskata *Lanius minor* 31/5 längs vägen 3 ex, 1/6 längs vägen 2 ex, 7/6 s. Birecik 1 ex, 8/6 längs vägen 3 ex, 10/6 längs vägen 2 ex, 12/6 längs vägen 1 ex, 13/6 längs vägen 1 ex.
195. Skata *Pica pica* Tämligen allmän utom i söder- noterad under 9 av resans dagar.
196. Nötskrika *Garrulus glandarius* 31/5 Soguksu rel allmän, 3/6 Göksu-deltat 1 ex, 4/6 Demircili flera ex, 4/6 Durnalik flera ex, 5/6 Durnalik 1 ex, 8/6 längs vägen 1 ex, 9/6 Nemrut Dagı 1 ex, 13/6 längs vägen några ex. Rasen *atricapillus* med svart hjässa.
197. Kaja *Corvus monedula* Lokalt tämligen allmän- noterad under 7 av resans dagar.
198. Alpkråka *Pyrrhocorax pyrrhocorax* 2/6 Demirkazik allmän, 12/6 Demirkazik allmän.
199. Alpkaja *Pyrrhocorax graculus* 2/6 Demirkazik allmän, 9/6 Nemrut Dagı 15-20 ex, 13/6 Demirkazik allmän.
200. Råka *Corvus frugilegus* 31/5 längs vägen 2 ex, 1/6 kring Kulu-sjön flera, 13/6 längs vägen 1 ex. Således endast sedd i området kring Ankara.
201. Kråka *Corvus corone cornix* Allmän – noterad under 11 av resans dagar.

202. Korp *Corvus corax* 31/5 längs vägen några ex, 4/6 Demircili 1 ex hört. Alltså mycket ovanlig- har korporna liksom många rovfåglar förgiftats av varg-åtlar ?
203. Stare *Sturnus vulgaris* Allmän- noterad i flockar under 13 av resans dagar.
204. Rosenstare *Sturnus roseus* 2/6 Demirkazik flock om 20 ex överflygande, 5/6 Birecik 2 ex, 6/6 Birecik 1 ex, 13/6 vid ”sommargylling-dal” längs vägen 1 + 3 + 4 ex. Alltså tyvärr ganska fåtalig.
205. Sommargylling *Oriolus oriolus* 2/6 Demirkazik 1 sjungande, 9/6 Nemrut Dagi hane och hona, 12/6 längs vägen i Kappadokien en hona flygande alldeles framför bilen 12/6 Seyfö Gölu 1 sjungande, 13/6 Kirsehir fl sjungande, 13/6 fin dal längs vägen ca 10 ex. Alltså enbart sedd i de centrala delarna och då alltid i områden med höga popplar.
206. Gråsparv *Passer domesticus* Allmän- noterad under 14 av resans dagar.
207. Spansk sparv *Passer hispaniolensis* 31/5 längs vägen 3-4 ex, 3/6 Göksu-deltat ca 10 ex, 4/6 Demircili 1 ex, 8/6 längs vägen 1 ex, 10/6 Nemrut Dagi några ex.
208. Pilfink *Passer montanus* 13/6 Kirsehir 3-4 ex.
209. Tamarisksparv *Passer moabiticus* 5-8/6 Birecik samt Eufrat s. Birecik lokalt allmän.
210. Stensparv *Petronia petronia* 2/6 Demirkazik 15-20 ex, 5/6 Durnalik 15-20 ex, 6-8/6 Birecik tämligen allmän, 9/6 Nemrut Dagi allmän, 12/6 Demirkazik allmän.
211. Gulstrupig stensparv
Gymnoris xanthocollis 6/6 n Birecik i pistagelund 1 sjungande (fanns säker flera, men vi letade inte)
212. Snöfink *Montifringilla nivalis* 2/6 Demirkazik allmän, 9/6 Nemrut Dagi allmän, 12/6 Demirkazik allmän.
213. Bofink *Fringilla coelebs* 31/5 Soguksu allmän, 2/6 Demirkazik några ex, 10/6 längs vägen i tallskog på ganska hög höjd några.
214. Hämpling *Carduelis cannabina* 31/5 Kulu-sjön 2 ex, 2/6 Demirkazik flera ex, 5/6 Durnalik rel allmän, 10/6 längs vägen några ex, 12/6 Demirkazik allmän.
215. Steglits *Carduelis carduelis* Allmän- noterad under 11 av resans dagar.

216. Grönfink *Carduelis chloris* 31/5 Soguksu allmän, 3-4/6 Göksu-deltat flera, 5/6 Durnalik flera, 13/6 Kirsehir flera.
217. Gulhämpling *Serinus serinus* 31/5 Soguksu allmän, 11/6 Sultan-träsken 1 sjungande.
218. Rödpannad gulhämpling *Serinus pusillus* 2/6 Demirkazik (utanför nedre delen av stora ravinen) 4-5 ex, 10/6 vid bergspass längs vägen 2 ex.
219. Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes* 31/5 Soguksu allmän.
220. Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra* 31/5 Soguksu flera.
221. Bergsökenfink *Rhodopechys sanguinea* 2/6 Demirkazik 1 + 1 ex, 9/6 Nemrut Dagi 1 ex.
222. Ökenfink *Rhodospiza obsoleta* 5/6 Durnalik 3 + 2 ex.
223. Sävsparr *Emberiza schoeniclus* 11/6 Sultan-träsken 4-5 ex.
224. Ortolanssparr *Emberiza hortulana* 31/5 Soguksu + v. Kizilkahamam 4-5 sjungande, 2/6 Demirkazik flera sjungande, 9/6 Nemrut Dagi 1 sjungande.
225. Rostsparr *Emberiza caesia* 4/6 Demircili flera sjungande 4/6 Durnalik flera sjungande, 5/6 Durnalik några sjungande, 9/6 Nemrut Dagi 1 sjungande, 12/6 Demirkazik 1 sjungande.
226. Gulgrå sparr *Emberiza cineracea* 4/6 Durnalik 2-3 ex, 5/6 Durnalik allmän, 8-9/6 Nemrut Dagi allmän.
227. Svarthuvad sparr
Emberiza melanocephala Allmän- noterad under 13 av resans dagar.
228. Kornsparr *Miliaria calandra* Allmän- noterad under 12 av resans dagar.
229. Klippsparr *Emberiza cia* 2/6 Demirkazik flera ex, 10/6 längs vägen några ex.